

Webinar 5: Systemteknisk understøttelse af funktionsadskillelse

3. marts 2021

Praktiske regler under webinarret

Sluk for jeres kamera og lyd – så kan vi alle bedre høre talerne

Stil gerne spørgsmål i chatten – vi forsøger at komme omkring dem undervejs, alternativt forsøger vi at samle op efterfølgende

Webinaret optages og gøres tilgængelig for statslige ledere og medarbejder, som ikke kunne være med i dag

Slides bliver tilgængelige efter webinarret i Campus og på hjemmesiden

Dagsorden

Velkomst og formål med webinarret

1

Systemteknisk understøttelse af funktionsadskillelse

2

Afrunding

3

Formål med webinarret

Gennem systemsikret funktionsadskillelse opnås en væsentlig forebyggende kontrol.

På webinarret gennemgås, hvordan de fællesstatslige systemer understøtter funktionsadskillelse samt hvordan andre tværgående kontroller kan bidrage til et godt teknisk kontrolmiljø.

Dagsorden

Velkomst og formål med webinarret

1

Systemteknisk understøttelse af funktionsadskillelse

2

Afrunding

3

Systemteknisk understøttelse af funktionsadskillelse

Typer af risici og fokus for oplæg

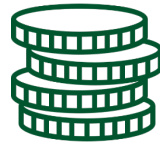

Strategiske risici

Risici relateret til **realisering af strategi** og **strategiske målsætninger**.

Finansielle risici

Risici relateret til **finansielle processer**, interne og eksterne **kontrolsystemer**, **budgetoverholdelse**, **likviditet** mv.

Operationelle risici

Risici relateret til interne **procedurer og processer**, **menneskelige fejl** eller it **systemmæssige fejl**, **eksterne begivenheder** mv.

Juridiske risici

Risici relateret til **regelbrud**, **kontraktstyring** og øvrig **juridisk compliance**.

Definition af funktionsadskillelse jf. regnskabsbekendtgørelsen §§ 46 og 28

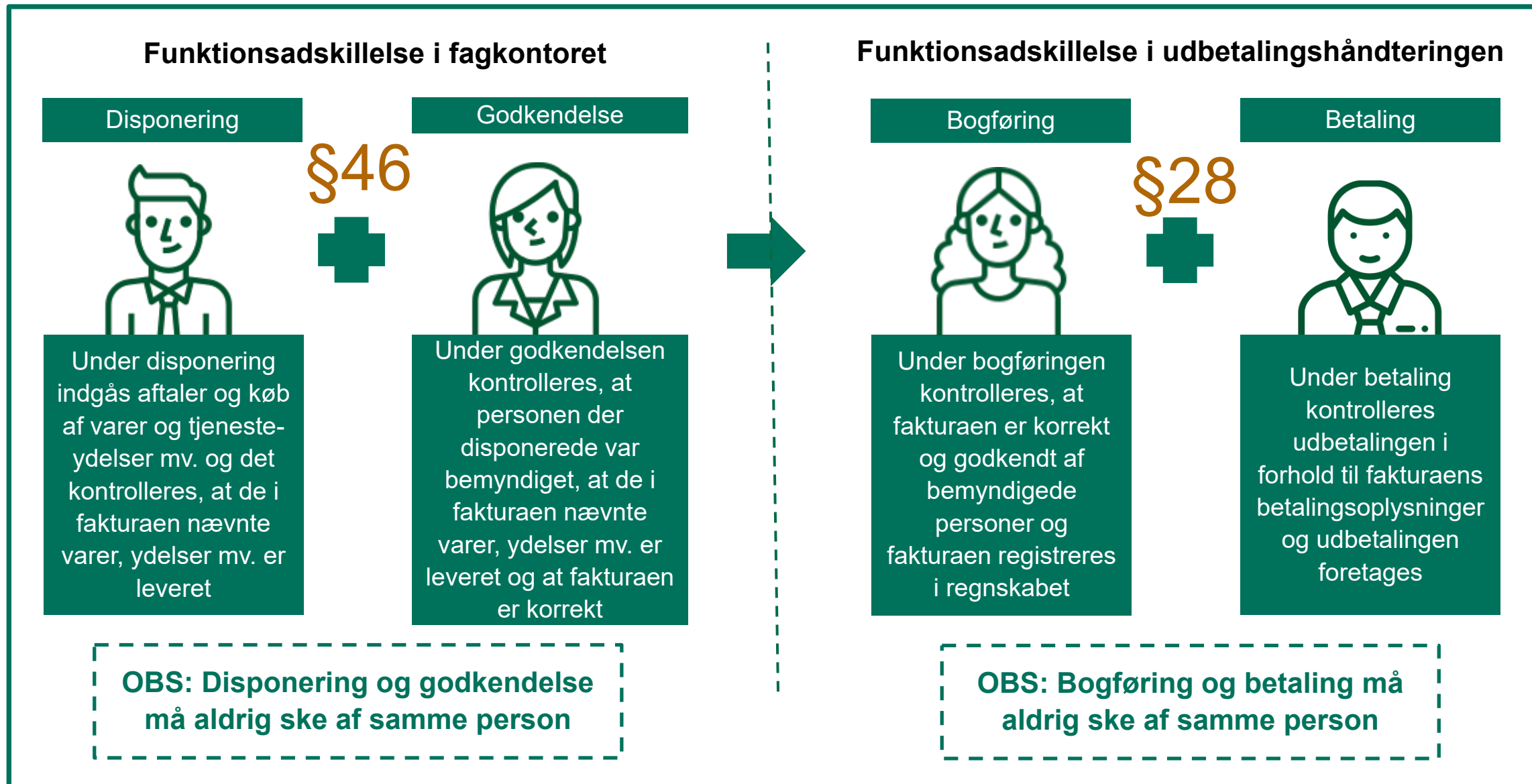
§ 46 Disponering og godkendelse

- De regnskabsførende institutioner skal foretage en **forsvarlig forvaltning af udgifter og indtægter**. Forretningsgange og interne kontroller i forbindelse hermed skal fastlægges i regnskabsinstruksen under hensyntagen til væsentlighed og risiko.
- *Stk. 2.* Forvaltningen af udgifter og indtægter **omfatter disponering og godkendelse af udgifts-/indtægtsbilag**. Endvidere omfatter forvaltningen af indtægter regningsudskrivning/opkrævning for så vidt angår **skatter og afgifter mv. og debitorforvaltning**.
- *Stk. 3.* Disponering omfatter indgåelse af **aftaler, køb af varer og tjenesteydelser** mv., der medfører eller kan medføre udgifter eller indtægter for den regnskabsførende institution. Disponeringen skal godkendes af en hertil bemyndiget person i overensstemmelse med de givne bevillinger og under hensyntagen til Finansministeriets retningslinjer.

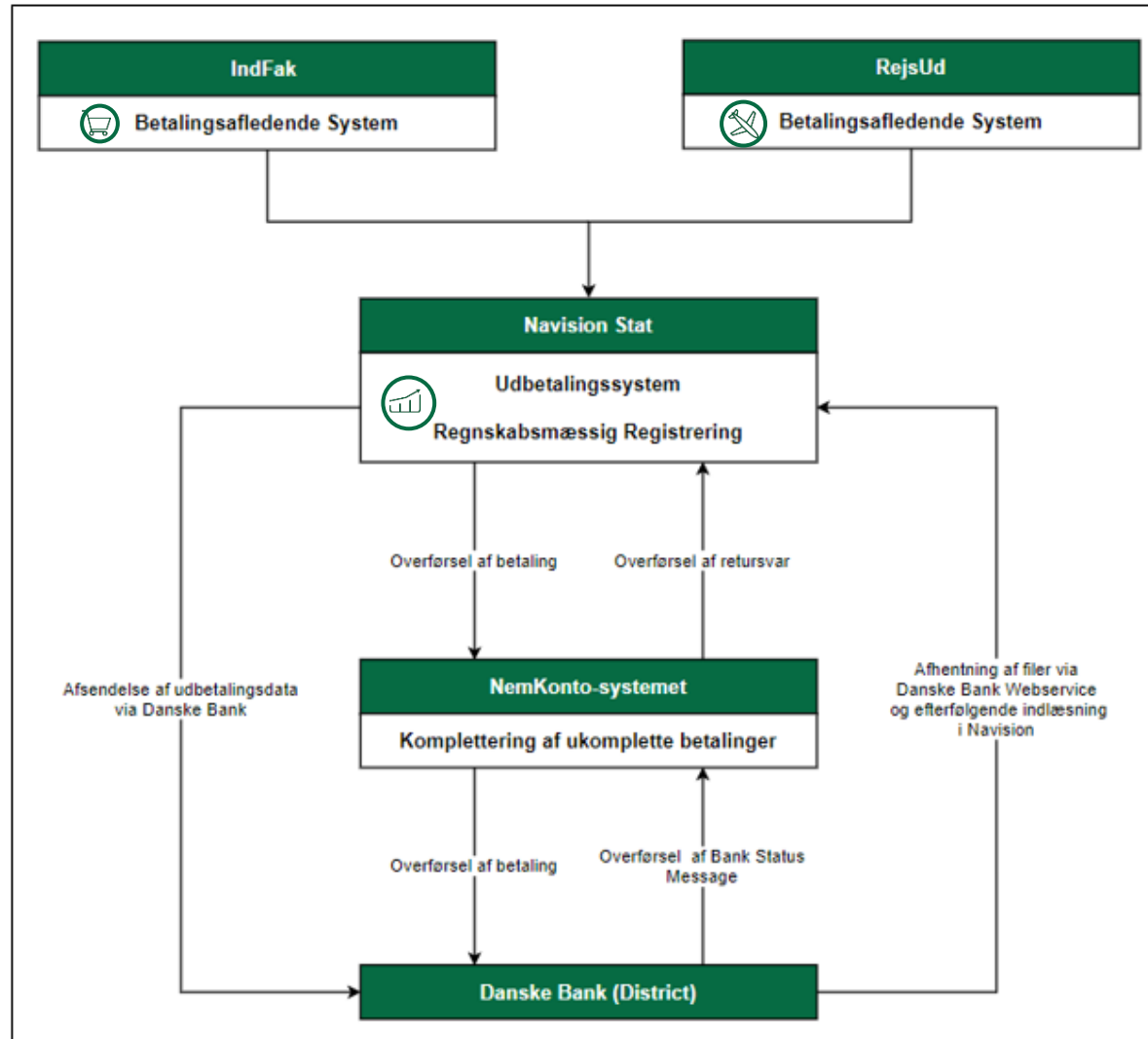
§ 28 Regnskabsmæssig registrering og betaling

- Udbetalingsforretninger **skal tilrettelægges således, at der etableres en personmæssig adskillelse** mellem den regnskabsmæssige registrering og betalingen.

Funktionsadskillelse ift. udbetalinger

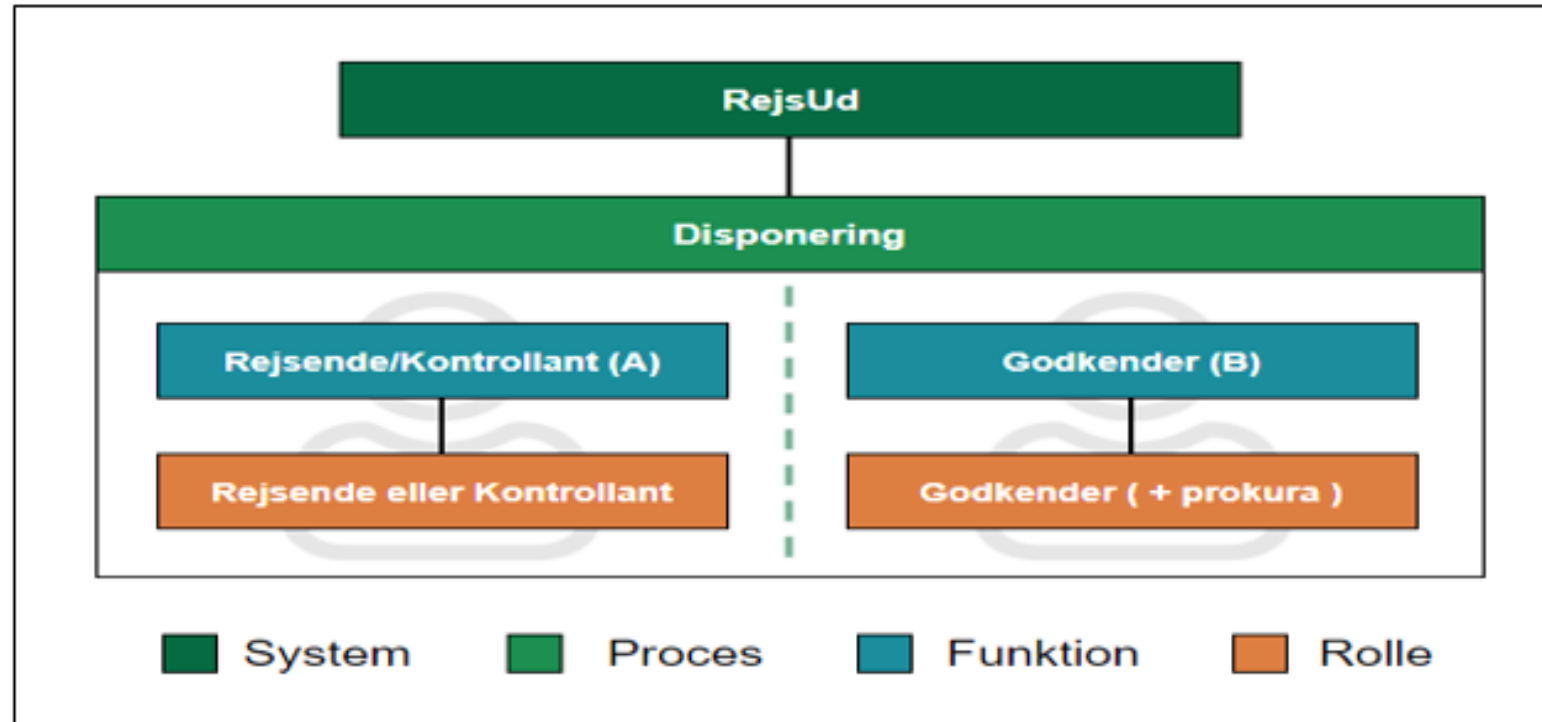
Det samlede flow fra disponering til udbetaling

Figur 2.1 - Den samlede udbetalingsproces

RejsUd

Figur 2.2 - Udbetalingsprocessen for RejsUd

RejsUd I/I

Eksisterende funktionalitet

Der kontrolleres for overholdt funktionsadskillelse, og dermed at der altid er mindst 2 personer involveret i en disponering, dvs. 1 rejsende/kontrollant og 1 godkender.

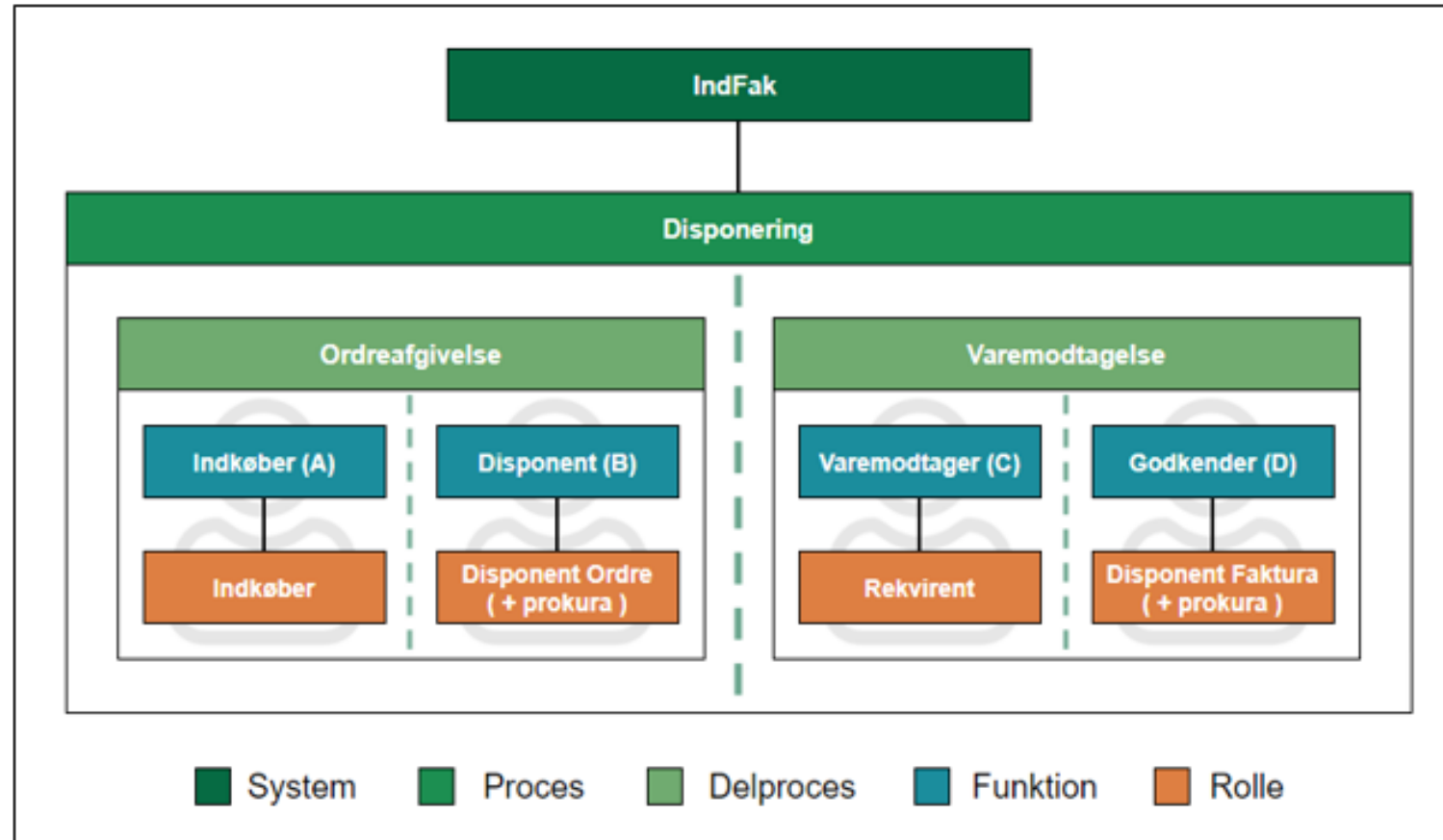
Ny funktionalitet – Q1 2021

Der kontrolleres supplerende for at den sidste godkender af en rejseafregning eller et udlæg ALTID er forskellig fra både den rejsende OG kontrollanten. Herved blokeres for utilstrækkelig funktionsadskillelse:

- ved uhensigtsmæssig opsætning af sekretærordninger
- ved uhensigtsmæssig opsætning af prokura-eskalering.

IndFak

Figur 2.3 – Udbetalingsprocessen for IndFak

IndFak I/II - linjeniveau

Eksisterende funktionalitet

- Der kontrolleres for overholdt funktionsadskillelse, og dermed at der altid er mindst 2 personer involveret i en **ordredisponering**, dvs. 1 indkøber og 1 disponent.
- Der kontrolleres for overholdt funktionsadskillelse, og dermed at der altid er mindst 2 personer involveret i en **fakturadisponering**, dvs. 1 varemottager og 1 godkender af en faktura.
- Såfremt der anvendes **indkøbsordre og autogodkendelse**, hvor en varemottagelse af ordren afleder en umiddelbar godkendelse, er der ligeledes krav om, at ordren skal oprettes og godkendes ved mindst 2 forskellige personer, samt efterfølgende varemottages af en 3. person.

IndFak II/II - linjeniveau

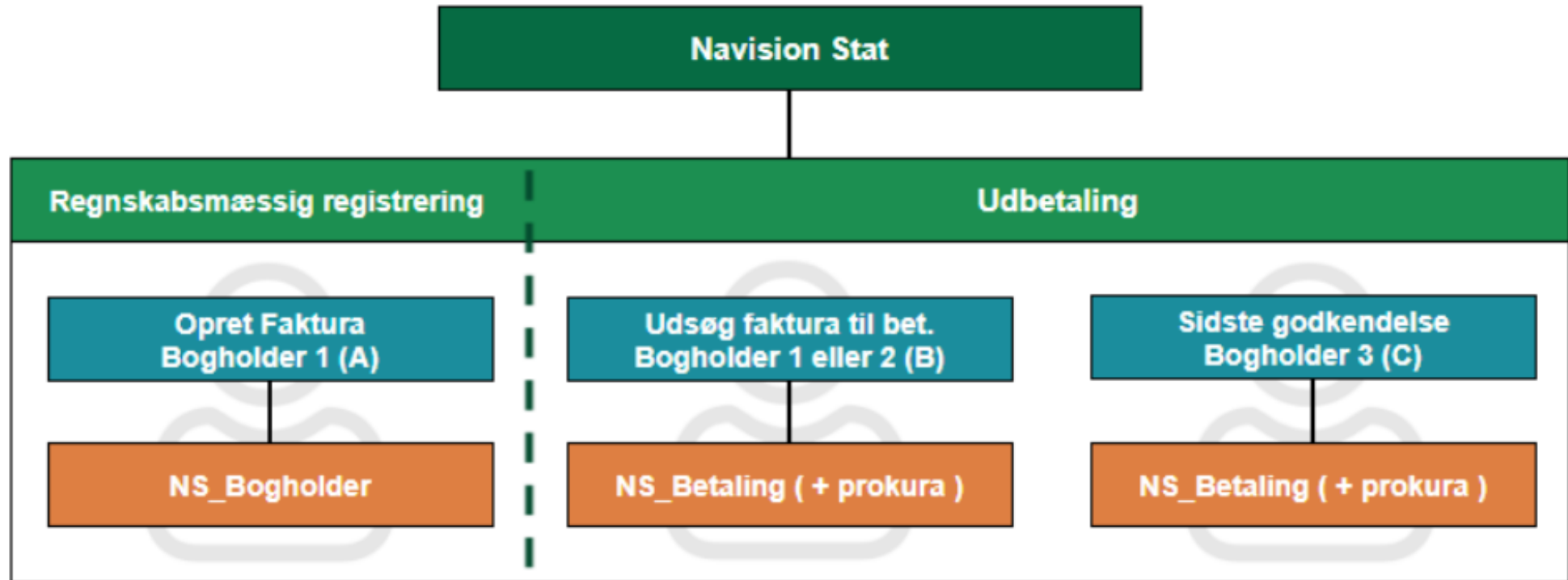
Ny funktionalitet – Q1 2021

Der kontrolleres supplerende for at den sidste godkender af en fakturadisponering ALTID er forskellig fra den sidste varemottager. Herved blokeres for utilstrækkelig funktionsadskillelse:

- ved uhensigtsmæssig opsætning af stedfortræderfunktion,
- ved uhensigtsmæssig opsætning af prokura-eskalering.

Navision Stat

■ System ■ Proces ■ Funktion ■ Rolle

Navision Stat I/I

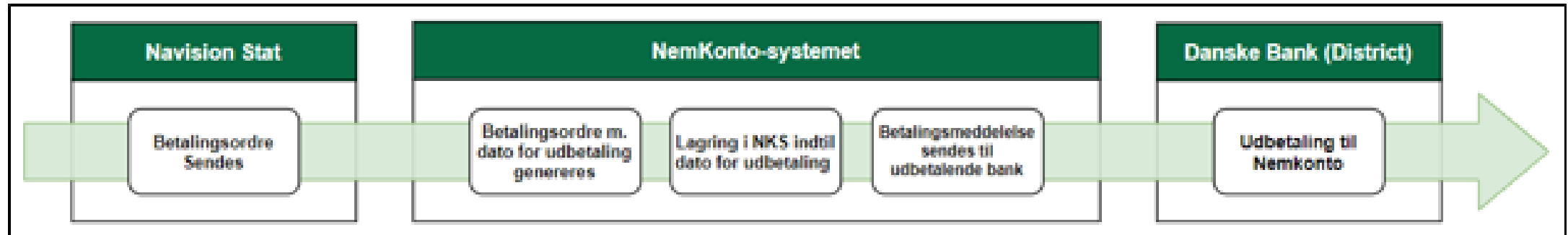
Eksisterende funktionalitet

- Ingen kan godkende en konkret udbetaling med mere end 99%, og derved kræver alle udbetalinger dobbelt godkendelse.
- Den sidste godkendelse af en konkret udbetaling kan således kun ske ved en person forskellig fra tidligere godkendelse.
- Den sidste godkendelse af en konkret udbetaling kan kun ske ved en person forskellig fra den person, der har bogført udbetalingsgrundlaget.

Nemkonto

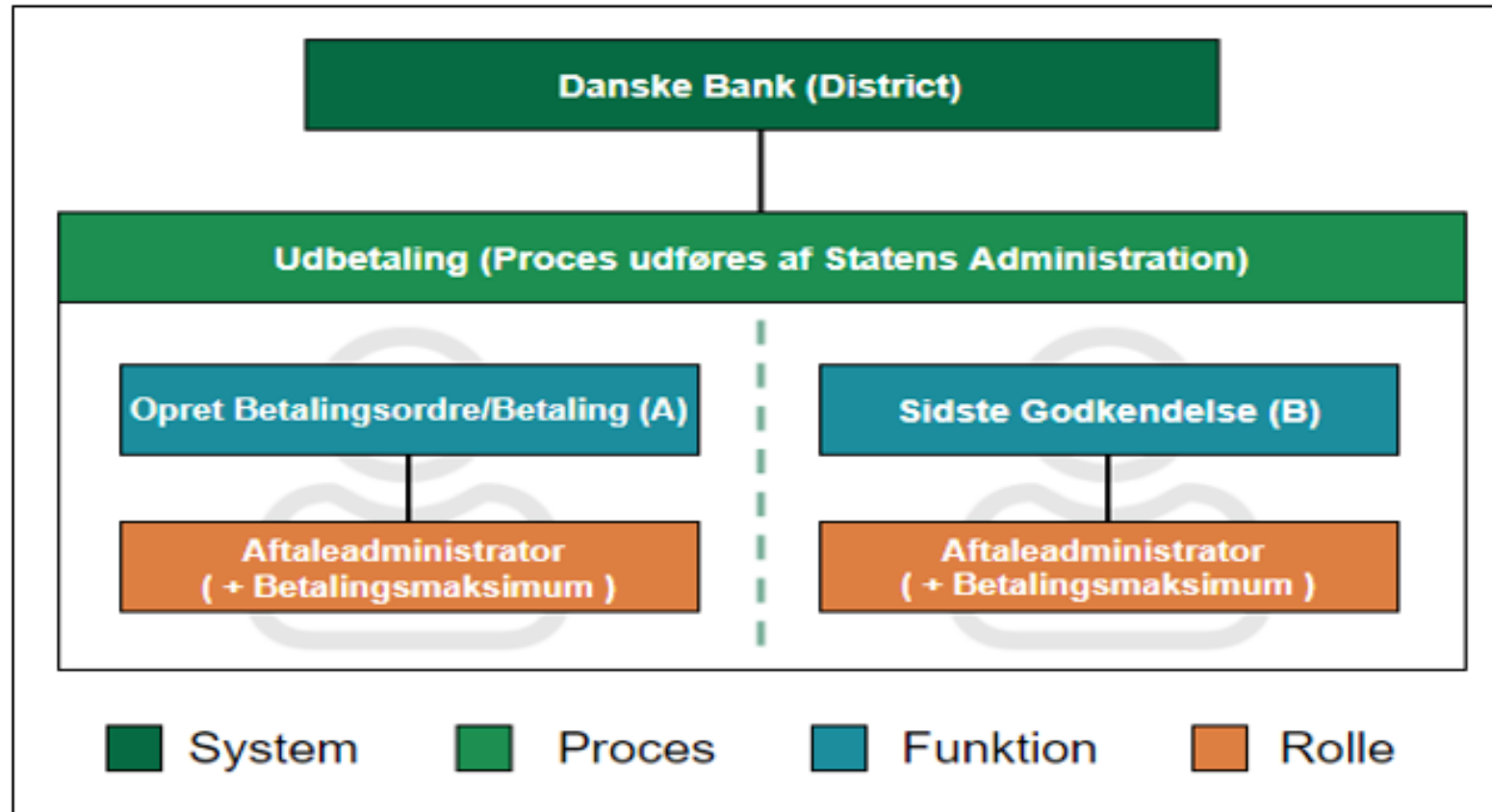
Eksisterende funktionalitet

Da udbetalinger ikke kan rettes i Nemkonto, giver det ikke mening at understøtte en funktionsadskillelse.

Figur 2.5 – Betalings-flow ift. NemKonto-systemet

Danske Bank

Figur 2.6 - Udbetalingsprocessen udført af Statens Administration

Danske Bank I/I

Eksisterende funktionalitet

Ændringer af overførte og/eller oprettelse af nye betalinger skal ske som '2-i-forening', hvilket betyder at den bruger, der opretter en betalingsordre/betaling altid skal være forskellig fra den bruger, der foretager sidste godkendelsen.

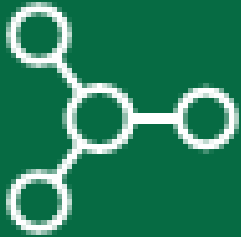
Undtagelse: Danske Bank udleverer alene fuldmagt til små institutioner, hvorfor der i dette tilfælde vil være behov for kompenserende kontroller.

Systemteknisk understøttelse af prokura

Prokura pr. system

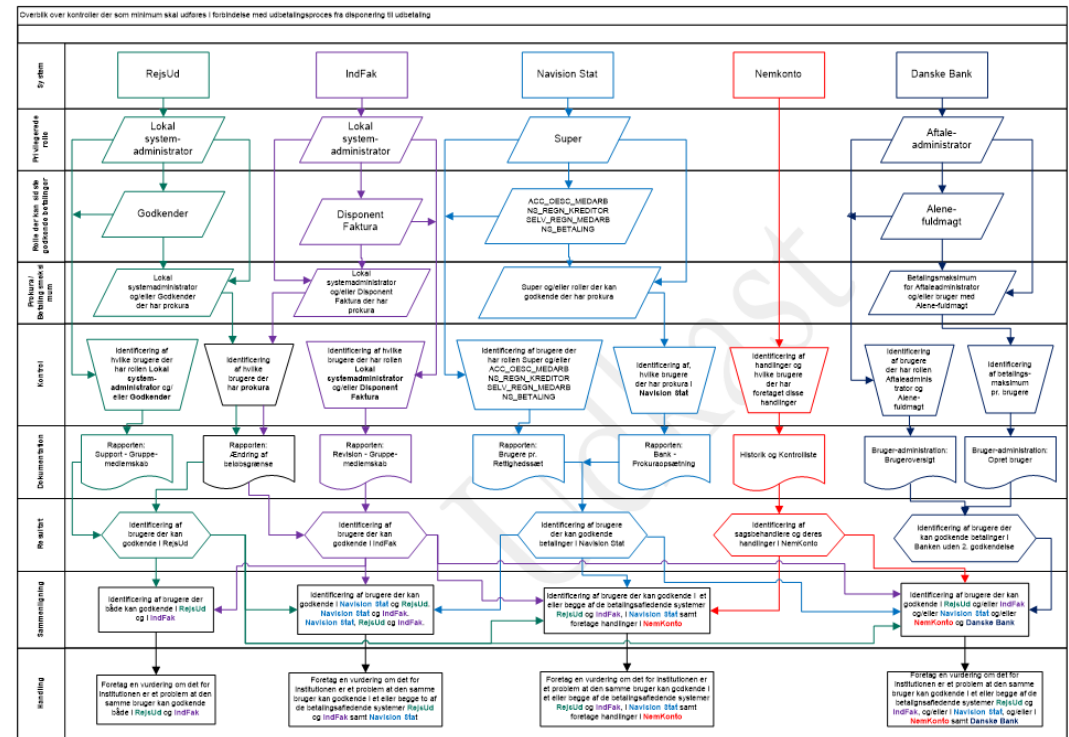
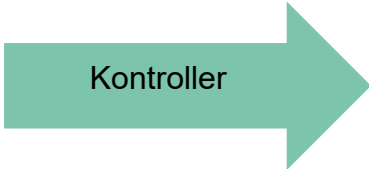
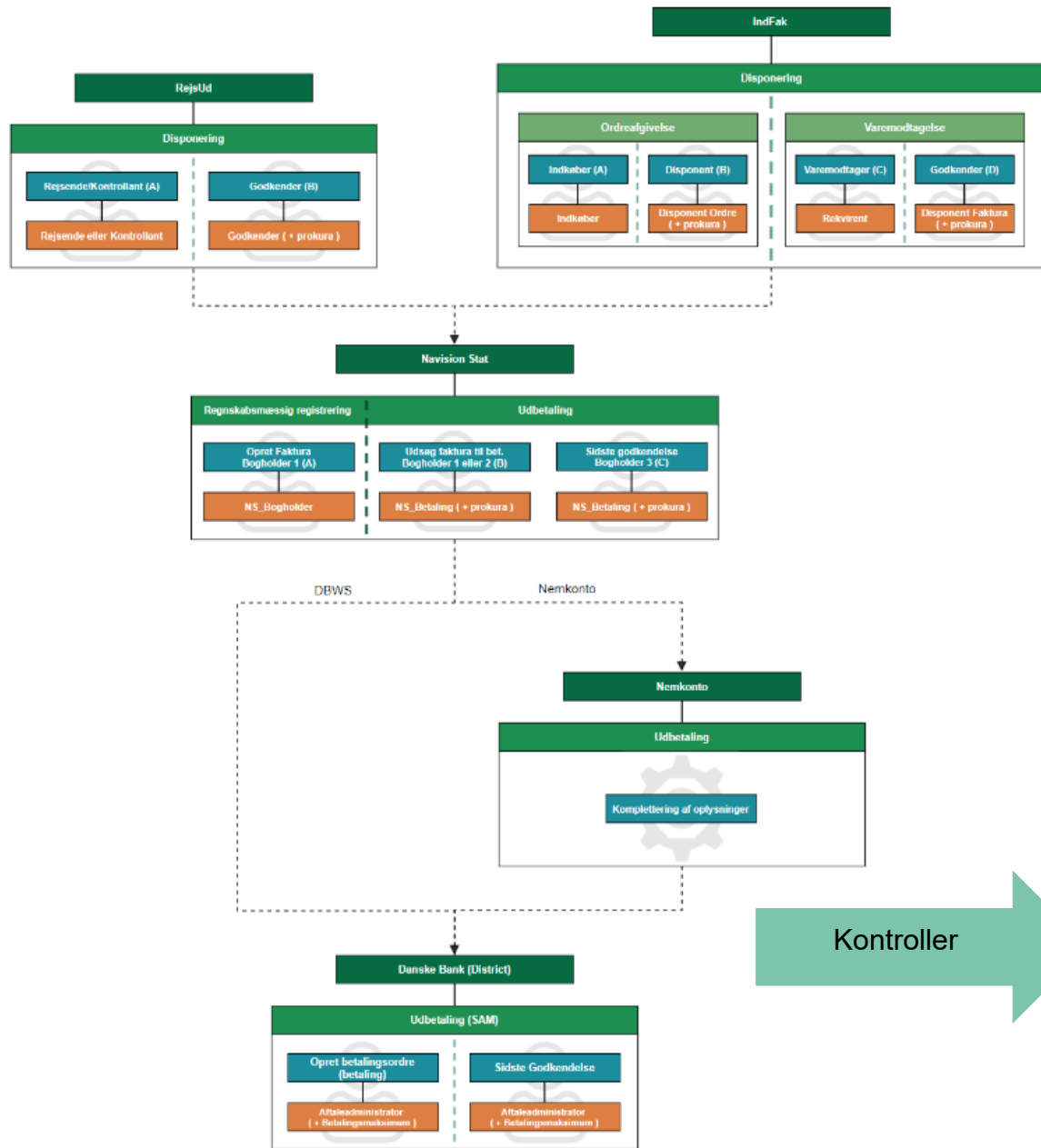
	Tildeles	Niveau	Differentiering
RejsUd	Godkendere	Konkret afregning eller udlæg	Valuta DKK
IndFak	Ordredisponenter Godkendere	Linjeniveau <i>Bilagsniveau afventer udvikling</i>	Faktura: Valuta DKK Ordre: Valuta efter valg
Navision Stat (NS)	Alle godkendere via en prokuragrube, hvor der for SAM er oprettet en prokuragrube pr. bruger.	Den konkrete udbetalingslinje, men vi anbefaler at det styres via en opsætning på SKB – aftalen (DKK) for afsendelse via NS.	Regnskabsvaluta (DKK) Pr. udbetalingskonto
Nemkonto	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Danske Bank	Aftaleadministratorer	Konkret udbetaling for afvikling af betaling direkte fra banken, omfattes det samlede beløb	Valuta Udbetalingskonto Pr. betaling eller periode

Tværgående kontroller

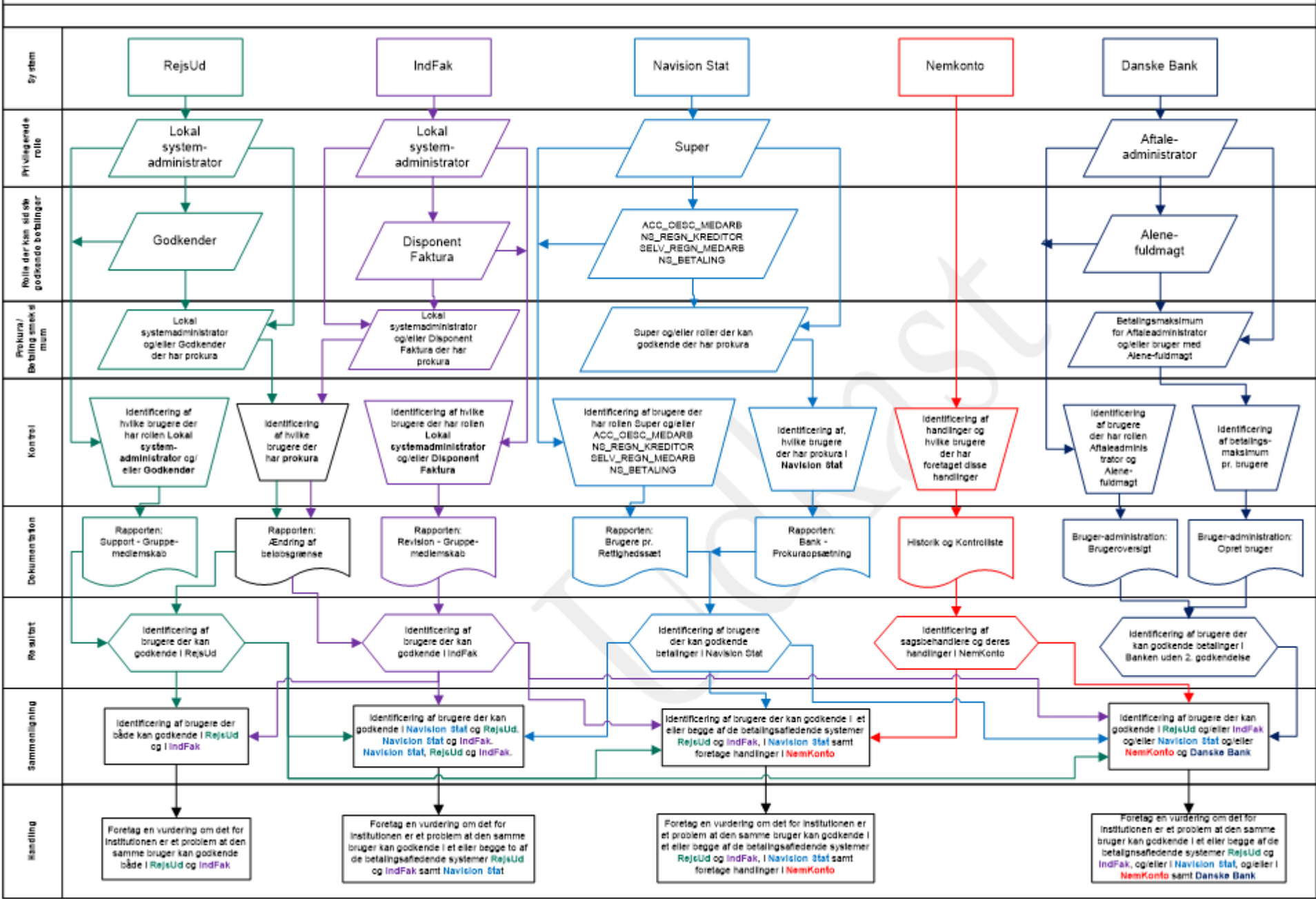
Funktionsadskillelse, prokura og privilegeret adgang

■ System ■ Proces ■ Delproces ■ Funktion ■ Rolle

Overblik over kontroller der som minimum skal udføres i forbindelse med udbetalingsproces fra disponering til udbetaling

Vejledning om kontrol af rettigheder tildelt på tværs af systemer

1. Appendiks – Skabelon til kontrolrapport
2. Appendiks – Kontrol af udbetalingsprocessen
3. Appendiks – Kontrol af privilegerede rettigheder i IndFak/ RejsUd
4. Appendiks – Kontrol af privilegerede rettigheder i Navision Stat
5. Appendiks – Kontrol af privilegerede rettigheder i Danske Banks onlineløsning
6. Appendiks – Overblik over kontroller

Læs mere her – lige om lidt

<https://oes.dk/systemer/faelles-systemer-i-staten/systemmaessig-kontrol/>

Sikkert flow fra indkøb til udbetaling

Økonomistyrelsen er i gang med at udarbejde vejledninger og minimumskrav, der understøtter et sikkert flow fra indkøb til udbetaling. Vejledningerne vil løbende blive publiceret nedenfor:

Titel	Bemærkninger	Vejledning i pdf
Funktionsadskillelse	Hvad siger Regnskabsbekendtgørelsen om funktionsadskillelse, uanset systemanvendelse	Afventer
Tværgående kontrol	Hvordan kontrollerer du for overholdt funktionsadskillelse fra indkøb til udbetaling - på tværs af IndFak, RejsUd Navision Stat, Nemkonto og Danske Bank	Afventer
Løsningsarkitektur	Hvad skal du være opmærksom på, når du anskaffer eller videreudvikler en løsning, der skal understøtte den samlede proces fra indkøb til udbetaling.	Afventer

Systemnær brugeradministration

Læs mere om brugeradministration for de konkrete systemer her:

System	Fokus	Mere information
RejsUd	Underskrift og godkendelse af medarbejderudlæg og rejseafregninger	Læs vejledning til kontrol af brugeropsætning
IndFak	Varemodtagelse og godkendelse af leverandørfakturaer	Læs vejledning for rettighedskontrol af brugeradministration
Navision Stat	Bogføring af købstransaktion og afvikling af udbetaling	Læs brugervejledning til brugeradministration
Nemkonto	Oversigt over rolleprofiler til Nemkonto	Læs om rolleprofiler i Nemkonto på nemkonto.dk
Danske Bank	Udsøgning og standsning af betaling	Læs mere på Danske Banks hjemmeside om brugeradministration

...Og glem ikke vores standardkurser i Navision Stat

- Oversigt og introduktion (virtuelt)
- Finansbogholderi
- Debitorbogholderi
- Kreditorbogholderi – der også omhandler udbetaling og funktionsadskillelse
- DDI for SAM-kunder (eller kunder hos andre økonomiservicecentre)
- Sags- og ressourcestyring
- Anlægsbogholderi - grundlæggende
- Anlægsbogholderi - udvidet

For nærmere info se mere her:

<https://oes.dk/aktiviteter/kursus-katalog/oekonomi-og-regnskab/navision-stat/>

Alternativt kan du søge på kurserne i Campus.

Hvis I er mange fra samme institution, der ønsker samme kursus, kan vi med udgangspunkt i det standardkursus, I ønsker, tilpasse indholdet efter jeres specifikke behov. Se nærmere herom på <https://oes.dk/aktiviteter/et-kursus-kun-for-jer/> og skriv til kursus@oes.dk

Alle kurser kan i princippet afholdes virtuelt, men "Oversigt og introduktion" er specielt tilrettet den nuværende situation for sikring af nye medarbejders basale uddannelse.

Hvis det driller?

- Husk at bruge supporten på: <https://statens-adm.dk/support/serviceportalen/>

Spørgsmål?

Dagsorden

Velkomst og formål med webinarret

1

Systemteknisk understøttelse af funktionsadskillelse

2

Afrunding

3

Har du forslag til emner
for flere webinarer,
så skriv til os på

Internkontrol@oes.dk

Økonomistyrelsen tilbyder at oprette gratis **temabaserede netværk** med fokus på **intern kontrol, tilsyn og risikostyring**. Formålet er, at danne rum for faglig sparring og videndeling på tværs af statslige institutioner, fx

Netværk for medarbejdere med fokus på kontrol, tilsyn og risikostyring i departementer

Netværk for medarbejdere med fokus på kontrol, tilsyn og risikostyring i styrelser o.lign.

Netværk for medarbejdere med fokus på kontrol, tilsyn og risikostyring i mindre (selvejende) institutioner

Skriv til os på Internkontrol@oes.dk for tilmelding.

Tak for nu

Skriv gerne til os på Internkontrol@oes.dk med spørgsmål.